

თსუ არქეოლოგიური ლაბორატორია წრი წლისაა

ପ୍ରକାଶକ ବ୍ୟାକଣଦାନ

არქეოლოგიური დაბორაცორია ინტერ-
დისციპლინარულია, ამიგომ უშეალო კო-
ნტაქტები აქვს, როგორც მომზღვავი
სპეციალობათა, ისე განსხვავებულ სპეცია-
ლობებთან (ანთროპოლოგია, გეოლოგია,
გეოგრაფია, ნიადაგმუნდნეობა, მინერალო-
გია, ფიზიკა, ქიმია და ა.შ.). აյ აღმოჩენილი
მასალის კოსერვაცია-რესტავრაცია თანამე-
დროვე შექანიშმით ხდება, მასალა ძირითა-
დად მექანიკური წესით მუშავდება, იყენებენ
ისეთ ნივთიერებებს, როგოლიც საბიძანი არ
არის ნივთებისთვის. მაქსიმალურად ცდილო-
ება არ გამოიყენოს ქიმიური ნივთერეუბები.
ლაბორატორიაში მიმინარე საქმიანობაში
სტუდენტების (ბაკალავრები, მაგისტრანტე-
ბი, დოქტორანტები) ჩართულობა დიდია.
თეორიულ კურსში სტუდენტები გადიან ზრ-
მოხსენებულ მასალას, რომლის პრაქტიკას
ლაბორატორიაში იღებენ თანამშრომელთა
დახმარებით. ლაბორატორია აქციურად მარ-
თავს სხვადასხვა სასის ღონისძიებებს, კონ-
ფერენციებს, არქეოლოგიურ ექსპედიციებს.
ექსპედიციები ხშირია, წელიწადის განმაფ-
ლობაში მანიმუშ 3 გასვლა იგეგმება, მოპ-
ოვებული მასალა კი კველანარიდ მუშავდე-
ბა თუ არქეოლოგის ლაბორატორიაში.
გარდა მასალის რესტავრაცია-დაზუშავებისა
ხდება მუშებები არსებული, საქმიანობის
სხვადასხვა კუთხეში აღმოჩენილი მასალის
აღწერა და საგამოფენილ მომზადება. ლაბ-
ორატორია ეხმარება მხარეების მომზადების
მუშებების, ამზადებენ მასალას და შემდეგ
გადასცემის სხვადასხვა მუშებებს. ლაბორატო-
რიის ბაზაზე არის ბიბლიოთეკაც, რომელიც

გერმანული ენის გრამატიკა – თუ პროფესიონალური ავტორობით

ମୁଦ୍ରଣ ପାତା ୧୦୦୦୫

მარიამ ანდრაძემილის ოთხომეული
მანქაიმის გერმანული ენის ინსტიტუტის
(IDS) ბეჭდივ ფონდში

თსუ ჰემანიგარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის გერმანიის ფილოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებულმა პროფესიონალმა, ღოქეორმა შარიკა ანდრაბაშვილმა პროექტი ქასელის უნივერსიტეტში წარადგინა და გაიმარჯვა. როგორც თავად ამბობს, გერმ

მანული გრამატიკის სახელმძღვანელოზე
მექანიკური საბჭოთა კავშირის დაშლის პე-
რიოდს დაქმითხვა. სწორედ ამ დროს მიეცა
დასავლეთში წასელის შესაძლებლობა, რაც
იქაური გამოყიდვების შესწავლის და საქა-
რთველოში არსებულ სახელმძღვანელოე-
ბთან შედარების საუკეთესო საშეადგება იყო.

თავისი პროექტის ფარგლებში მარიკა ანდრაძამ გვიმარჯობა სამი სტაინენდია მოთხოვა. გერმანიის კათოლიკური გაცელითი სამსახურის (KAAD), გერმანიის აკადემიური გაცელითი სამსახურის (DAAD) და ურანც თუქენის სახელმისამართის ფონდის. სახელმძღვანელოს შექმნის პროცესი მთლიანად გერმანულმა მხარემ დააფინანსა. თსუ-მ კი წიგნი უფასოდ დასტაბირდება. “გერმანული ენის გრამატიკას” თსუ-ს გამოტევმლობის წიაშე ისეთმა რეცენზინგისტებმა გაუშეის რეკომენდაცია, როგორებიც პროფესიონელი ჰეცერ ასტენბერგი, ლუდვიგ

აიძინებული, გიმებული ციფრული, ვოლფგანგ
ჰაინცმანი არიან. ოთხივე მათგანი თანაბეჭ-
დროვე გერმანისტიკის კორიფეულ ითვლება.

”გერმანული ენის გრამატიკის”, მეორე
გამოცემის მეოთხე ტომი 2012 წლის მაისს

ში გამოვიდა. წიგნის პირველი გამოცემა 1999-2003 წლებით თარიღდება. ამ სახელმძღვანელოში გერმანული ენის საფუძვლით ანად შესწავლით დაინტერესებულ ქართველებს საკითხი არჩევანი ჰქონდათ და მირითადად აბიტურიენტებისათვის განცემული იყო. თან სახელმძღვანელოთი იყარგდებოდნენ. გრამატიკის მეორე გამოცემა 2003 წელს გერმანიაში განხორციელებული გრამატიკული ენის მართლწერის რეკორდს მოუკრია. ამ დროისასათვის, წიგნის პირველი გამოცემა ბაბარზე ფიბიკურად აღარ მოიპოვებოდა. მარიკა ანდრაბაშვილის თქმით, წიგნი გადახსალისება, თანაბეჭდოოვე სტანდარტების შესაბამისად მოხდა. სრული გადამუშავების შემდეგ იყო უფრო ძლიერ დასაქმებელი დასამახსოვრებელი გახდა, მოცელია კონკრეტული 1400 გვერდისა და 1850 გვერდისამდე. ასევე მარკა

1400 გვერდიდას 1850 გვერდამდე გაითარდა
თსუ-ს პროფესორი გერმანულ უნივერ-
სიტეტბათან თანამშრომლობას კვლავა
აგრძელებს. დაპატიობის, ვენის და ბონის უნი-
ვერსიტეტების მეცნიერებთან ერთად მარიკ
ანდრაზაშვილი სხვადასხვა პროექტები
ფარგლებში თანამშრომლობს.

ქართული ენის პედაგოგები – თსუ-დან

“თავიდან ცოტა უქოსავით შემხვდნენ. მერე მიხვდნენ, რომ ჩემთვის, როგორც უქოსოვის არ უნდა ეყურებინათ. ახლა მხოლოდ მე კი არა, ჩემი ოჯახის წვერებსაც დაუმევობრდნენ. “ჩემი პირველი ოჯახი” მეორე ოჯახის” ამბებს ხმირად კითხულის და პირველი. – ამბობს, თუს ჰუმანიფარული ფაქელტეტის კურსდამთავრუბელი ნაფო გოცირიძე. ნაფოს „მეორე ოჯახი” ბოლნისის რაიონის სოფელ ჯავშანიანიში მცხოვრები მამედოვების ოჯახია, რომელშიც ერთი წლის განმავლობაში ცხოვრიდა და თან იქაურ სკოლაში ასწავლიდა.

ნაგო გოცირიძე თხუ-ს კურდამთაცერებულთა შორის ერთ-ერთია, ვინც საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივით, 2011 წელს განაიღებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ შემუშავებული “ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის” პროგრამაში ჩატაროთ. პროგრამა საქართველოში მცხოვრები ეროვნული უმცირესობებისთვის სამცხე-ჯავახეთში, ქვემო ქართლსა და კახეთში, სახელმწიფო ენის სწავლებისათვის სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას ითვალისწინებს. მათ შორის, არაქართულერნოვან სკოლაში ეთნიკურ უმცირესობებით დასხალებულ რაიონებში პედაგოგების აგარენანს.

ବ୍ୟୋମ ବ୍ୟୋମାବ୍ୟୋମ ।
ନାରୀମ ତୁସ୍ୟ କ୍ଷେମାବ୍ୟୋମାର୍ଯ୍ୟଲ୍ ଫାକ୍ୟୁଲେଟ୍ରେଚ୍ରୋ,
ଓଲ୍ଟରିଆରିଆ ସ୍ପେଶିଆଲିଟିଲ୍ ଓରି ଫିଲ୍ସିଲ୍ ଫିଲ୍ସିଲ୍
ଡାଇମାର୍ଗରା ଟ୍ୱେଲ୍ସିଲ୍, ରିମ ଅଥ ମରାର୍ଗଫିଲ୍ୟ ଏରି-
ଡରିଗ୍ଯୁଲାଙ୍କ ସାବିନ୍ଦର୍ଗ୍ରେଜ୍ସଟ ଓ ପାଥରିନ୍ଟିଗ୍ୟୁଲାଙ୍କ ସା-

ანთორეალიზმი
ბამოვენა - „კეკელა -
კლიგენილი წარსული“

ମୋହନ ପାତ୍ର

მკლევართა აზრით ქალბატონი თავად-აზნაურთა წრიდან უნდა ყოფილიყო
ქალბატონს აღმოჩენილ საქორწინო
ბეჭედზე დატანებული რუსული ინიცია
აღვეხით „FT 9 იანვრი 1828“ მისი ვი
ნაობის გარკვევას შეუდგნენ. 1850 წელს
რუსეთის იმპერატორ ნიკოლოზ I-სთვის
შედგნილ ქართველ თავად-აზნაურთა
საოჯახო სიაში მოხსენიებულია თაზიშ
ვიდი ფადევი დიმიტრის ძე (Тазиевы Фа
дей) თაგის ოჯახთან ერთად - მეუღლე
- პაპელა, შვილები: თეიმურაზი, რაჟდე
ნი და ევგენია. XIX საუკუნის ქართველ
თავად-აზნაურთა შორის, თაზიშვილი
ფადევი ის ერთადერთი პირია, რომელიც
ბეჭდის ინიციალებს ქმთხვევა. მკლევა
რთა აზრით სწორედ ფადევის მეუღლი
- პაპელას ნეშტი იქნა აღმოჩენილი და
დათა მონასტერის ეზოში.

ქალბატონი დაკრძალული იყო აბრე-
შექმის ზედატანით და ხელთამზანებით,
სელის ქვედატანით და შალის წინდ-
ებით; გამოფენაზე აღმოჩენილი ატრიბ-
უტების ნაწილიც იქნება წარმოდგენი-
ლი.

შევლევარების გარდაცვლილის ასა-
კოც დაადგინეს - კეჭელა თაზიშვილი
35-40 წლის იუ, მუცლის დაავადება
აშენებდა და გარდაცვალების წინა
დღეებში ის ვაზის ტალაგრით დახუ-
რულ ეზოში ტრიალებდა. ცხოვრების
ეპიზოდების აღღება ფიზიოლოგიური
სტრესის მარკერებით მოხდა, რომელთა
საფუძველზე ჯანმრთელობის შეფასება
და ცხოვრების დონის რეპონსტრუქცია
გახდა შესაძლებელი.

სიახლეები

7 ივნისს ივანე ჯავახიშვილის სახ-ლობის თბილისის სახელმწიფო უნი- ურსიაგეთის იუირიდიული ფაკულტეტისა ა გერმანიის საერთაშორისო თანამ- რომლობის საზოგადოების (GIZ) ორ- ანიგებით გაიმართა სამართლის შიდა სხელმწიფოებრივი კონფერენცია თვე- აბე: „ქართული სამოქალაქო საპრო- ესო სამართალი და მისი განვითარების ანამედროვე ტენდენციები“. მომხსენე- ლობა გამოსვლები უმთავრესად საქა- თველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდ- შმი შესულ ცვლილებებს შეეხებოდა.

5 ივნისს ივანე ჯაგახიშვილის სახ-
ლობის თბილისის სახელმწიფო უნი-
ვრსა და სიტყვის სტუდენტთა ინიციატივით
ამბართა კულტურულ-მემკენებითი
ონისძიება „კავკასიური სადამო“.
ონისძიებაში მონაწილეობდნენ კავკასი-
ა სხვადასხვა ეთნოსების წარმომადგე-
ლები: ქართველები, დაღესტნელები,
შერპაიჯანელები, სომხები, ჩერქეზები,
ჩხერები, ქურთვები, მათ საკუთარ ტრადი-
ცია, კულტურა წარმოაჩინეს.

4 იენისს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
ბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიში
ეკრობის დღეების" დახურვასთან დაკა-
მორებით როგორ შემანის ეკროპულ სას-
ავლებელთან ერთობლივი საქველმოქმ-
ედო აქად-კონკრეტუ აგმართა.

